

**Informacja roczna z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Czarnym Dunajcu
według stanu na dzień 31.12.2020 roku**

I. Informacje ogólne:

1. Bank Spółdzielczy w Czarnym Dunajcu, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Czarnym Dunajcu, ul. Rynek 19 przedstawia informacje dotyczące:
 - celów strategicznych,
 - opis procesu i organizacji zarządzania ryzykami istotnymi

II Cele i Organizacja i struktura systemu zarządzania ryzykiem

Zadaniami systemu zarządzania ryzykiem są identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez bank działalności.

1. Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:
 - 1) **pierwsza linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) - którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka;
 - 2) **druga linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) - którą stanowi działanie komórek ds. ryzyka, niezależne od pierwszej linii obrony,
 - 3) **trzecia linia obrony** - którą stanowi audyt wewnętrzny, realizowany przez SSOZ.
2. Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:
 - 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegającym na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka przez pierwszą linię obrony, jest niezależne od zadań pierwszej linii obrony,
 - 2) realizacja procesu zarządzania ryzykiem w ramach zadań drugiej linii obrony, jest niezależna od funkcjonowania pierwszej linii obrony.

Cele zarządzania poszczególnymi ryzykami istotnymi stanowią załącznik do niniejszej informacji.

III Zasady i polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

1. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - 1) Metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) Metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego.
2. Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
 - a) ryzyko kredytowe,
 - b) ryzyko koncentracji w tym:
 - koncentracji wobec tego samego instrumentu finansowego,
 - koncentracji wobec tej samej branży,
 - ryzyko koncentracji dużych zaangażowań,

- ryzyko koncentracji ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie z tytułu przekroczenia wskaźnika LTV,
- c) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
 - d) ryzyko operacyjne,
 - e) ryzyko płynności i finansowania,
 - f) ryzyko braku zgodności,
 - g) ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną ww. ryzyk,
 - h) ryzyko biznesowe,
 - i) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej
3. Cele strategiczne w zakresie poszczególnych ryzyk istotnych zawierają załączniki do niniejszego raportu.
 4. Opis procesów raportowania i pomiaru ryzyka zawierają Instrukcje zarządzania poszczególnymi ww. ryzykami dostępne w siedzibie Banku w terminach określonych w Polityce Informacyjnej Banku. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego zawiera Instrukcja sporządzania informacji zarządczej.
 5. Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku zawiera opublikowana na stronie internetowej Banku Polityka przestrzegania zasad ładu korporacyjnego.
 6. W Banku funkcjonuje Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, dostępna w siedzibie Banku w terminach określonych w Polityce Informacyjnej Banku. Ponadto w Banku funkcjonują polityki w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:
 - 1) Polityka kredytowa (w tym polityka zarządzania ryzykiem koncentracji, rezydualnym, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie).
 - 2) Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
 - 3) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
 - 4) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym polityka kadrowa),
 - 5) Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności (w tym zasady ładu korporacyjnego).
 - 6) Polityka inwestycyjna,
 - 7) Polityka kapitałowa,
 - 8) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze,
 - 9) Polityka informacyjna,
 - 10) Polityka (zasady) rachunkowości w BS,
 - 11) Polityka bezpieczeństwa informacji,
 - 12) Polityka wyboru firmy audytorskiej,
 - 13) Polityka bezpieczeństwa w zakresie usług płatniczych,
 - 14) Polityka zapewnienia odpowiedniości w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej,
 - 15) Polityka zarządzania ryzykiem walutowym,
 - 16) Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem outsourcingu,
 - 17) Polityka przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w BS.
- Całość polityk dostępna jest w siedzibie Banku zgodnie z zasadami Polityki informacyjnej.
7. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komórka ds. zarządzania ryzykami, która na dzień sprawozdawczy roku obejmowała swoim zakresem monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej. Informacje na temat metod, procesów, technik redukcji ryzyka zawierają załączniki do niniejszej Informacji.

8. Całość dokumentacji w zakresie zarządzania ryzykami istotnymi, w tym załączniki do niniejszej informacji, dostępna jest w siedzibie Banku w terminach określonych w Polityce informacyjnej Banku.

IV. Ryzyko kredytowe

Zasady identyfikacji, pomiaru, analizy i raportowania ryzyka kredytowego w zakresie ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej

1. Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.
2. System zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy obejmuje:
 - a. Stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, określone dla każdej z grup ekspozycji, charakteryzujących się podobnymi cechami.
 - b. Przestrzeganie limitów jednostkowych koncentracji ekspozycji,
 - c. Bieżący monitoring ustanowionych zabezpieczeń kredytowych.
 - d. Przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych.
 - e. Windykację i restrukturyzację oraz nadzór nad kredytami zagrożonymi.
 - f. Kontrolę działalności kredytowej.
3. Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.
4. W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji detalicznych, zgodnie z Rozporządzeniem CRR Bank stosuje ujednolicone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w „Metodyce oceny zdolności kredytowej osób fizycznych ubiegających się o kredyt w Banku Spółdzielczym w Czarnym Dunajcu” oraz zarządzanie portfelowe.
5. W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji wobec przedsiębiorców obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, stosowane zasady określa „Metodyka oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego podmiotów prowadzących działalność gospodarczą”.
6. Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem „Instrukcji prawnych form zabezpieczania wierzytelności”.
7. Bank stosuje wskaźniki zabezpieczeń oraz wskaźniki LTV dostosowane do poziomu ryzyka transakcji, określone w Instrukcji prawnych form zabezpieczeń.
8. Bank udziela kredytów konsumenckich i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim.
9. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S) Bank ustala wymagany poziom wskaźnika DTI. Bank ustala wymagany wskaźnik DTI w metodykach oceny zdolności kredytowej. Wartość przyjętych wskaźników DTI jest

okresowo weryfikowana przy walidacji modeli oceny zdolności kredytowej osób fizycznych. Wyniki weryfikacji wskaźnika DTI zawierają:

- a) szczegółowy opis założeń przyjętych do ustalenia poziomu wskaźnika,
 - b) analizę uzasadniającą przyjętą przez bank wysokość wskaźnika,
 - c) analizy poziomu ryzyka kredytowego w zależności od zmienności tego wskaźnika,
 - d) wyniki testowania historycznego wpływu ustalonej przez bank wysokości wskaźnika na poziom ryzyka poszczególnych portfeli kredytowych banku
10. W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku.
11. Narzędziem monitoringu jest arkusz analityczny, którego wzór stanowi załącznik do Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych.
12. Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z „Instrukcją zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych”, obowiązującą w Banku.
13. Osoby odpowiedzialne w Banku są zobowiązane do cyklicznej oceny ekspozycji kredytowych zgodnie z procedurą, o której mowa w ust.1.

Zasady identyfikacji, pomiaru, analizy i raportowania ryzyka kredytowego w zakresie ryzyka łącznego portfela kredytowego

1. Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:
 - 1) dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań, zgodnie z ustawą Prawo bankowe, Rozporządzeniem Ministra Finansów, limitów dużych ekspozycji i znacznych pakietów akcji, zgodnie z Rozporządzeniem UE oraz Rekomendacją „C”.
 - 2) stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
 - 3) analizie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
 - 4) badaniu ekspozycji zagrożonych,
 - 5) przedsięwzięciach organizacyjno-kadrowych.
2. Podstawowa analiza ryzyka portfela kredytowego jest przeprowadzana co najmniej raz w miesiącu, po zakończeniu miesiąca wraz z analizą ogólnego poziomu ryzyka i w odniesieniu do realizacji planu podstawowych wskaźników charakteryzujących ryzyko (apetyt na ryzyko). Miesięcznej analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego, struktura i dynamika kredytów zagrożonych, wynik z tytułu rezerw celowych itp.
3. W Banku dodatkowo w ramach oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego dokonuje się w cyklach kwartalnych pomiaru i oceny:
 - a) ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipoteką,
 - b) ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - c) ryzyka koncentracji,
 - d) wyników testów skrajnych warunków,
 - e) ryzyka kontrahenta.

4. Dane do sporządzenia raportów, o których mowa w ust.1,2 wygenerowane z systemu operacyjnego udostępnia komórka ds. ryzyka.
5. Wymieniane w ust. 1, 2 raporty zawierają zestawienia liczbowe oraz ich interpretację z rekomendacją dalszych działań.
6. Analiza miesięczna/kwartalna przeprowadzana jest według stanu na ostatni dzień miesiąca/ kwartału i przygotowywana do 15 dnia miesiąca po zakończonym miesiącu /kwartale. Wyniki pomiarów zestawiane są w celach porównawczych z miesiącem/kwartałem poprzednim i analogicznym miesiącem/kwartałem roku poprzedniego.
7. Zarząd Banku może wyznaczyć również indywidualny zakres sporządzania analiz w miarę potrzeb pojawiających się w działalności Banku.
8. Raporty, o których mowa w ustępie 1, 2 są przedkładane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.
9. Każda sytuacja pogorszenia się jakości portfela kredytowego jest na bieżąco sygnalizowana nadzorującemu członkowi Zarządu.
10. Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pobierane są z systemu operacyjnego Banku oraz innych systemów wspomagających.
11. Każdorazowo po dokonaniu importu danych z systemu operacyjnego przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za ostatni kwartał oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.
12. Dane dotyczące portfela kredytowego oraz poziomu sald kredytów zagrożonych pozyskiwane są z systemu operacyjnego.
13. Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:
 - 1) analizę ilościową i wartościową portfela,
 - 2) analizę wskaźnikową,
 - 3) ocenę realizacji limitów zaangażowań,
 - 4) analizę jakościową portfela,
 - 5) analizę wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji skrajnej.
14. Raporty zawierające zagadnienia ujęte w ust. 1 są sporządzane w cyklach czasowych określonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.
15. Dokumentacja sporządzonych analiz, w tym analiz dotyczących limitów w formie pisemnej znajduje się w komórce ds. analiz.

Limity

1. W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom.
2. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji komórce ds. analiz.
3. Wysokość limitów, o których mowa w ust. 1 jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, zatwierdzonego w ramach założeń do planu ekonomiczno-finansowego i określana jest na podstawie danych historycznych.
4. Wysokość limitów jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym. Przy weryfikacji limitu bierze się pod uwagę następujące założenia:

- a. Sporządzana jest analiza historyczna wykonania limitów w oparciu o zestawienie wykonania limitów z co najmniej ostatnich 12 miesięcy przed dniem weryfikacji.
 - b. Na podstawie wykonania limitów ocenia się stopień dostosowania ww. limitów do skali działalności Banku.
 - c. Przyjmuje się, że prawidłowe ustalenie limitu jest w przypadku, gdy wykonanie waha się w paśmie między 60% a 80% ustalonego limitu.
 - d. W przypadku przekroczenia pasma wahań o którym mowa wyżej Komórka ds. ryzyka proponuje zmianę limitu, uwzględniając również planowany rozwój działalności kredytowej.
5. Komórka ds. ryzyka opracowując lub weryfikując limity wewnętrzne wykorzystuje:
- a. odpowiednie, wiarygodne informacje ekonomiczne i ogólno-rynkowe (np. wskaźniki makroekonomiczne, branżowe, informacje dotyczące trendów gospodarczych z uwzględnieniem projekcji wysokości stóp procentowych, kursów wymiany, itd.);
 - b. dane dotyczące sytuacji Banku, w tym poziomu ryzyka koncentracji ekspozycji;
 - c. założenia dotyczące rozwoju Banku, w tym założenia strategii, polityk (kredytowej, inwestycyjnej), planów, itp.;
 - d. wyniki testów warunków skrajnych.
6. Opracowanie propozycji lub weryfikacja limitów obejmuje:
- a. sporządzenie projektów limitów,
 - b. konsultowanie ich zakresu i wysokości z jednostkami biznesowymi,
 - c. weryfikację tak ustalonych propozycji limitów z założeniami Strategii Banku, Strategii zarządzania ryzykiem, apetytem na ryzyko, założeniami odpowiednich Planów obowiązujących w Banku (np. planu finansowego).
7. Propozycje limitów lub wyniki weryfikacji limitów zatwierdza Zarząd.
8. Weryfikacja limitów musi być dokonywana co najmniej raz do roku, a także częściej jeżeli w istotny sposób zmienia się ryzyko w otoczeniu Banku lub zmianie ulega profil ryzyka Banku (np. zmiany planów, wzrost koncentracji, wdrożenie nowych produktów, itp.).
9. Limity są umieszczane w Załączniku nr 1 do niniejszej instrukcji.
10. Dla istotnych koncentracji komórka ds. ryzyka opracowuje propozycje lub weryfikuje zakres i wysokość wskaźników wczesnego ostrzegania w postaci progów ostrzegawczych sygnalizujących zbliżanie się do przekroczenia limitów,
11. Przyjęte procedury dotyczące zarządzania ryzykiem koncentracji, w tym rodzaje, wysokości limitów, a także wskaźników wczesnego ostrzegania oraz sposób dokonywania ich bieżącego monitoringu powinny być przedstawione pracownikom jednostek organizacyjnych, w trybie i terminie wynikającym z Instrukcji tworzenia aktów normatywnych.

V. Ryzyko płynności i finansowania

Zatwierdzone przez Zarząd procedury zarządzania ryzykiem płynności zawierają:

1. W zakresie identyfikacji ryzyka zasady:
 - a) określania potrzeb płynnościowych banku i źródeł płynności dostępnych w celu zaspokojenia tych potrzeb w kontekście struktury prawno-organizacyjnej (np. posiadanie oddziałów zagranicznych lub zagranicznych spółek zależnych), specyfiki działalności banku, asortymentu produktów,
 - b) struktury bilansu i profili przepływów środków pieniężnych związanych ze zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi,

- c) określania zapotrzebowania na płynność generowanego przez istotne linie biznesowe,
 - d) określania zapotrzebowania na płynność zarówno w normalnych warunkach rynkowych, jak i w warunkach kryzysowych, które mogą dotyczyć wyłącznie banku, całego rynku lub kombinacji tych sytuacji,
 - e) określania pozycji w zakresie ryzyka płynności dla:
 - przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu aktywów i pasywów,
 - źródeł ryzyka nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność i wartości progowych związanych z pozycjami pozabilansowymi,
 - walut, w których bank prowadzi działalność,
 - działalności banku jako banku korespondenta, działalności powierniczej i rozliczeniowej,
 - f) dokonywania pomiaru ryzyka płynności wraz z określeniem narzędzi pomiaru ryzyka płynności,
 - g) zarządzania ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację źródeł i okresu finansowania oraz uwzględniające potrzebę dywersyfikacji aktywów płynnych,
2. W zakresie akceptacji oraz ograniczania ryzyka płynności zasady:
- a) określania spójnej z apetytem na ryzyko banku tolerancji ryzyka płynności,
 - b) uwzględniania ryzyka wynikającego z zasięgu i zróżnicowania obsługiwanych rynków oraz oferowanych produktów,
 - c) uwzględniania uwarunkowań występujących w jurysdykcjach, w których prowadzona jest działalność oraz wymagań nadzorczych w państwie macierzystym i w krajach goszczących,
 - d) uwzględniania wszelkich prawnych, nadzorczych i operacyjnych ograniczeń w zakresie transferu środków,
 - e) uwzględniania wpływu innych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka kredytowego, rynkowego, operacyjnego i reputacji na ryzyko płynności,
 - f) przeprowadzania testów warunków skrajnych badających wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez bank, w tym szczegółowe zasady:
 - projektowania testów warunków skrajnych,
 - ustalania założeń testów warunków skrajnych,
 - ustalania zakresu testów warunków skrajnych,
 - wykorzystywania rezultatów testów warunków skrajnych,
 - dokonywania przeglądów testów warunków skrajnych,
 - g) opracowywania planów awaryjnych płynności,
 - h) zabezpieczania, w tym szczegółowe zasady:
 - oceny dopuszczalności zabezpieczeń,
 - dywersyfikacji zabezpieczeń,
 - monitorowania zabezpieczeń,
 - i) zarządzania zabezpieczeniami w ciągu dnia,
 - j) zabezpieczania poprzez utrzymywanie nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, w szczególności określania jej składu, wielkości i zbywalności,
 - k) uwzględniania wpływu systemu czynników motywujących do podejmowania decyzji biznesowych przyczyniających się do powstawania ryzyka płynności w obszarze poszczególnych, istotnych linii biznesowych,

3. W zakresie monitorowania i kontroli ryzyka płynności zasady:
 - a) monitorowania i kontroli ekspozycji na ryzyko płynności i zapotrzebowania na finansowanie grupy jako całości oraz na poziomie poszczególnych podmiotów grupy kapitałowej zgodnie z oszacowanym ryzykiem,
 - b) zarządzania swoimi pozycjami i rodzajami ryzyka płynności śróddziennej w celu zapewnienia bieżącego wykonywania przez bank zobowiązań płatniczych i rozliczeniowych – zarówno w warunkach normalnych, jak i w warunkach skrajnych,
 - c) raportowania na temat sytuacji w zakresie ryzyka płynności, w tym raportowania wyników testów warunków skrajnych.

VI. Ryzyko stopy procentowej

1. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej

1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na :
 - a) analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,
 - b) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
 - c) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
 - d) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
 - e) przestrzeganiu ustalonych limitów,
 - f) realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.
2. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:
 - a) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
 - b) wydłużanie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,
 - c) skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
 - d) zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
 - e) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
 - f) zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - g) zmianę strategii kredytowej.
3. Kształtowanie poziomu oprocentowania produktów oferowanych przez Bank uwzględnia:
 - a) analizę oprocentowania produktów u konkurencji i na rynku międzybankowym,
 - b) wpływ zmiany oprocentowania na inne ryzyka Banku,
 - c) strategię działania i rozwoju Banku,
 - d) marże realizowane na poszczególnych produktach.
4. Istotnym elementem ograniczania ryzyka stopy procentowej jest zwiększanie udziału przychodów pozaodsetkowych w przychodach ogółem między innymi poprzez sprzedaż produktów generujących opłaty i prowizje, w tym produktów elektronicznych.
5. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące poziom (profil) ryzyka stopy procentowej są określone w założeniach do planu ekonomiczno – finansowego.
6. Bank w oparciu o przeprowadzane testy warunków skrajnych przeprowadza symulację wyniku finansowego w przyszłości.

7. Bank bada wpływ istotnego wzrostu stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz informuje klientów o wzroście ryzyka związanego ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.
 8. Akceptowalny poziom ryzyka stopy procentowej został określony w Strategii działania Banku na lata 2020-2024.
 9. Bank określił poziom dopuszczalnego apetytu na ryzyko na poziomie maksymalnego dopuszczalnego poziomu kapitału wewnętrznego w wysokości 4% uznanych funduszy Banku.
2. W roku 2020 ze względu na zmiany w strukturze aktywów i pasywów oprocentowanych wpływ szokowej zmiany rynkowych stóp procentowych (-2,00%) na wynik finansowy uległ zwiększeniu i Bank obecnie jest narażony na wyższe potencjalne ryzyko. Przy założeniu spadku o 2,0% wynik odsetkowy ulegnie obniżeniu o 1.535.735,59 PLN co stanowi 7,60% funduszy własnych Banku. Wartość wskaźnika uległa obecnie nieznacznemu pogorszeniu w związku ze wzrostem poziomu sumy bilansowej oraz zmianami terminów przeszacowania aktywów oprocentowanych wg stawki WIBOR. Bank cały czas podejmuje działania mające na celu zmniejszenie poziomu ryzyka – zwiększono poziom obligacji o stałym oprocentowaniu a także poziom funduszy banku uległ zwiększeniu. W przypadku wzrostu stóp procentowych o 2% wynik odsetkowy wzrośnie o około 510.246 PLN. Poziom zmian wyniku finansowego w roku 2020 uległ pogorszeniu i będzie utrzymywał się na wyższym poziomie w związku z wyższym poziomem różnicy między pasywami i aktywami nieoprocentowanymi. Utrzymywanie się niskich stóp ogranicza jednak ryzyko dalszego ich spadku jednak powoduje także utrzymywanie się niższych przychodów odsetkowych. Pomimo tego aby ograniczyć niekorzystny wpływ niskiego oprocentowania na lokatach w BPS SA należy poszukiwać alternatywnych inwestycji - w tym lokowaniu części środków na lokaty w BPS SA powyżej 1 miesiąca oraz zwiększaniu akcji kredytowej – w tym w sektor samorządowy. Należy także dążyć do utrzymania oprocentowania produktów depozytowych na poziomie średnich stawek konkurencji.

VII. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE) – informacje jakościowe i ilościowe:

Bank w roku 2020 nie stosował pomniejszenia wag ryzyka z tytułu zabezpieczeń (np. wagę ryzyka 0% dla ekspozycji zabezpieczonych środkami pieniężnymi, wagę 35% z tytułu zabezpieczeń na nieruchomości mieszkalnej itp.)

1. Polityka i procedury wyceny i zarządzania zabezpieczeniami kredytowymi.

Zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu, pożyczki itp. wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
 - a) ryzyko branży,
 - b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
 - c) status prawny wnioskodawcy,

- d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,
- e) rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres jej realizacji (np.: okres kredytowania), cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (np.: sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w tym:
- realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia, płynność zabezpieczenia,
 - płynność zabezpieczenia, tj. możliwość sprzedaży danego zabezpieczenia na rynku, bez znaczącej utraty wartości, określaną na podstawie własnych doświadczeń, analizy rynku w postaci analizy ofert sprzedaży, giełd, doniesień o przetargach i innych źródeł dostępnych bankowi. W celu uwzględnienia analizy płynności zabezpieczeń w procesie przyjmowania zabezpieczeń Bank ustala maksymalne wskaźniki zabezpieczeń. Analiza płynności zabezpieczenia (możliwość realizacji zabezpieczenia) jest każdorazowo badana indywidualnie i ujęta przy ocenie transakcji kredytowej
 - istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby zobowiązującej się za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,
 - możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
 - możliwość uwzględnienia w rachunku wymogów kapitałowych efektu redukcji ryzyka kredytowego w wyniku przyjętych zabezpieczeń, spełniających kryteria określone w obowiązujących w Banku regulacjach.
- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmuje:
- a) należności podatkowe w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowe,
 - b) opłaty notarialne,
 - c) opłaty sądowe,
 - d) opłaty o charakterze cywilnoprawnym.
- Przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych,
- 3) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku,
- 4) rodzaj i przedmiot zabezpieczenia, stopień dywersyfikacji zabezpieczeń,
- 5) kolejność zaspokajania się z zabezpieczeń,
- 6) stopień zużycia technicznego przedmiotu zabezpieczenia,
- 7) forma własności zabezpieczenia,
- 8) w zakresie finansowania rynku nieruchomości:
- a) rynek nieruchomości, płynność rynku, możliwy czas zbycia danego rodzaju nieruchomości,

- b) zmienność cen na rynku nieruchomości, ocena możliwości zbycia nieruchomości bez nadmiernego obniżenia jego wartości,
 - c) w przypadku ekspozycji finansujących nieruchomości mieszkalne, analiza przepisów prawa eksmisyjnego,
- 9) strukturę finansowania (udział własny),
- 10) zgodność z Polityką kredytową Banku.

W celu zabezpieczenia wierzytelności Bank stosuje zróżnicowane formy zabezpieczeń. Rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco,
- 2) poręczenie wekslowe (awal),
- 3) poręczenie według prawa cywilnego,
- 4) gwarancja bankowa,
- 5) przelew wierzytelności na zabezpieczenie (cesja),
- 6) przelew praw z umów ubezpieczeniowych,
- 7) przystąpienie do długu,
- 8) przejęcie długu,
- 9) przewłaszczenie rzeczy ruchomych lub papierów wartościowych, tj. przeniesienie na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją, prawa własności rzeczy ruchomych lub papierów wartościowych,
- 10) zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych,
- 11) zastaw rejestrowy na prawach,
- 12) zastaw ustawowy,
- 13) zastaw zwykły na rzeczach ruchomych,
- 14) zastaw zwykły na prawach,
- 15) zastaw zwykły na wekslach,
- 16) zastaw zwykły na wkładach na książeczce oszczędnościowej
- 17) zastaw zwykły na wkładach pieniężnych, potwierdzonych certyfikatami depozytowymi lub bonami lokacyjnymi,
- 18) depozyt,
- 19) przeniesienie środków pieniężnych na własność Banku wraz z zobowiązaniem Banku do zwrotu tej kwoty po uzyskaniu spłaty zadłużenia wraz z odsetkami i prowizją (art. 102 Prawa bankowego), kaucja pieniężna,
- 20) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- 21) hipoteka:
 - a) hipoteka zwykła,
 - b) hipoteka kaucyjna,
- 22) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym, tj.:
 - a) pełnomocnictwo do dokonania potrącenia wierzytelności Banku z wierzytelnością posiadacza rachunku bankowego, gdy rachunek prowadzony jest w Banku,
 - b) pełnomocnictwo do pobrania wierzytelności Banku z rachunku bankowego, gdy rachunek ten prowadzony jest w innym banku,
- 23) ubezpieczenie kredytu,
- 24) oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji - w formie aktu notarialnego

2. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank.

Podstawowymi formami zabezpieczenia, ustanawianymi w Banku są:

- 1) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym w Banku, gdy dłużnik posiada rachunek bankowy, o ile nie narusza to zawartych wcześniej przez dłużnika umów,
- 2) weksel in blanco,
- 3) poręczenie wekslowe (awal),
- 4) hipoteka na nieruchomości,
- 5) przelew praw z umów ubezpieczeniowych,

3. Opis zasad polityki w zakresie zarządzania ryzykiem rezydualnym

Ryzykiem rezydualnym Bank zarządza na podstawie Polityki kredytowej, Instrukcji prawnych zabezpieczeń, procedur monitorowania zabezpieczeń itp. Ryzyko rezydualne związane jest ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania. W Banku ryzyko rezydualne stanowi element ryzyka kredytowego. Polityka w zakresie zabezpieczeń wiarytelności Banku jest elementem Polityki kredytowej Banku. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie. Bank dokonuje cyklicznie badania skuteczności przyjętych zabezpieczeń hipotecznych poprzez monitorowanie wskaźnika Średniego poziomu odzysku ze stosowanych zabezpieczeń hipotecznych. Wyznaczony limit wskaźnika nie został przekroczony w roku 2019.

VIII. Zasady ustalania (Polityka) zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku:

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze znajdują się w Polityce ustalania zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku. Podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku jest ocena efektów jego pracy oraz wyników w obszarze odpowiedzialności tej osoby z uwzględnieniem wyników całego Banku. Wynagrodzenie zmienne jest ustalane w sposób przejrzysty, możliwy do zweryfikowania, zapewniający efektywną realizację Polityki. Wynagrodzenie zmienne, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz § 5 ust. 5-7 Polityki ustalania zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, może być przyznawane i wypłacane w wysokości do 50% wynagrodzenia zasadniczego. Wynagrodzenie zmienne, wypłacane jest w gotówce w okresach kwartalnych do 15-go każdego miesiąca po kwartale, przy czym cele finansowe ustalane są raz na rok, natomiast spełnienie warunków celów niefinansowych przez Członka Zarządu określa § 5 ust. 5 i 6 Polityki.

Pracownicy, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku zobowiązują się do nie korzystania z własnych strategii lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności, z wyłączeniem ubezpieczeń obowiązkowych wynikających z przepisów szczególnych, które neutralizowałyby środki podejmowane w odniesieniu do tych osób w ramach realizacji Polityki zmiennych składników wynagrodzeń.

Bank nie prowadzi polityki dotyczącej uznaniowych świadczeń emerytalnych pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Załącznik nr 1 - do Strategii Zarządzania Ryzykiem
w Banku Spółdzielczym w Czarnym Dunajcu

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem i apetyt/tolerancja na ryzyko

1. Ryzyko kredytowe

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
<p>1. Całkowity wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego mniejszy niż 50% funduszy własnych</p> <p>W zakresie DEK:</p> <p>1. maksymalny poziom ekspozycji wobec klienta detalicznego w wysokości 45% funduszy własnych,</p> <p>2. maksymalny poziom wskaźnika jakości portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, mierzony udziałem kredytów zagrożonych w portfelu detalicznych ekspozycji kredytowych na poziomie nie wyższym niż 3%,</p> <p>3. Maksymalny poziom wskaźnika DtI dla DEK: 1) 50% w przypadku, gdy dochód netto klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie netto</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego • Utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko • Dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych, dostosowana do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego • Rozwijanie działalności kredytowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej. • Utrzymywanie progu wskaźnika NPL wynoszącego 5% oraz nieprzekraczanie istotnego udziału jednorodnych ekspozycji NPE (powyżej 15%), przy równoczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie dotychczasowej struktury działalności w zakresie kredytowania • Bieżące analizowanie potrzeb rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, realizacji zapotrzebowania na kredyty preferencyjne, detaliczne oraz wsparcia w wykorzystywaniu funduszy pomocowych • Współpraca z Bankiem Zrzeszającym w odniesieniu do grup klientów, których kompleksowa obsługa przekracza aktualne możliwości banku (w tym konsorcja) • Doskonalenie systemów oceny zdolności kredytowej w szczególności metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego ekspozycji wobec poszczególnych

<p>w sektorze przedsiębiorstw, 2) 65% w przypadku, gdy dochód netto klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w sektorze.</p> <p>W zakresie EKZH:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wskaźnik udziału ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w obliżu kredytowym – max 95 %, 2. udział zagrożonych EKZH w kredytach EKZH ogółem – max 7 %, 3. Wskaźnik relacji wartości ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie do wartości nieruchomości mieszkalnej (LtV) – max 75%, 4. średni wskaźnik LTV dla EKZH ogółem 	<p>zaangażowaniu w jednorodne ekspozycje o znacznym charakterze znaczne (powyżej 25% portfela kredytowego) przy wskaźniki NPL</p>	<p>dłużników, papierów wartościowych oraz ryzyka kredytowego na poziomie portfela</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie monitoringu kredytowego wraz z systemem klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku oraz utrzymywanie zgodności z „Jednolitymi zasadami kwalifikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony zrzeczenia BPS” • Zapewnienie szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz zapewnienie odpowiedniej efektywności zarządzania restrukturyzacją i windykacją wierzytelności Banku, w tym aktywami przejętymi za długi. • Okresowe przeglądanie efektywności polityk w zakresie RK, EKZH i DEK oraz limitów
---	---	--

2. Ryzyko operacyjne

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
<ul style="list-style-type: none"> • Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego równy mniejszy 6% funduszy 	<ul style="list-style-type: none"> • Minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego • Zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego • Doskonalenie procesów występujących w działalności banku, zmniejszając tym

<p>własnych, co oznacza brak przekroczenia zakładanej sumy strat</p> <ul style="list-style-type: none"> • apetyt na ryzyko operacyjne w oparciu o wartość utworzonego wymogu kapitałowego 50% wartości wartości utworzonego wymogu kapitałowego z zaokrągleniem w górę do tysięcy czyli na rok 2020 osiągnął poziom 434.000,00 zł 	<p>niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usprawnianie działań prowadzonych przez Bank 	<p>samym poziom ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami • Wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego
--	--	---

3. Ryzyko koncentracji

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
<ul style="list-style-type: none"> • Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji mniejszy równy 8% funduszy własnych, co oznacza brak przekroczenia wskaźników dywersyfikacji • Suma kredytów i zobowiązań wobec kredytobiorców w stosunku do których zaangażowanie przekracza 10% uznanych łącznych kapitałów (dużych ekspozycji) 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie profilu ryzyka koncentracji w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany (utrzymanie dywersyfikacji w zakresie objętym limitami koncentracji nie powodującej powstawania dodatkowych wymogów kapitałowych) 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działalności kredytowej, która pozwoli ograniczyć koncentrację zaangażowań do minimum • Objęcie pomiarem wszystkich możliwych koncentracji, w tym koncentracji z tytułu ekspozycji wobec każdego kontrahenta, grup powiązanych kontrahentów i kontrahentów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub obrót takimi samymi towarami. • Dążenie do poprawy wskaźników koncentracji w celu utrzymywania ich na poziomie nieprzekraczającym ustalonych limitów.

		<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami. • Wyznaczenie i monitorowanie limitów zaangażowanie na akceptowanym poziomie ryzyka.
--	--	--

4. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
<ul style="list-style-type: none"> • Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej mniejszy równy 4% funduszy własnych, co oznacza wyniku testu warunków skrajnych nie powodujący powstania wyższej wartości wymogu • dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału wynikający z przeprowadzonych testów warunków skrajnych – równoległy wzrost/ spadek stóp procentowych powodująca spadek wartości ekonomicznej kapitału -max 6 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku. • Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany. • Minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania bilansem, w tym limitów • Identyfikacja ryzyka stopy procentowej przy nowo wdrażanych produktach. • Prowadzenie pomiaru i kontroli istotnych kategorii ryzyka stopy procentowej dla potrzeb oceny ekspozycji oraz wyznaczania kapitału wewnętrznego • Rozwój metod pomiaru ryzyka stopy procentowej w tym doskonalenie narzędzi do zarządzania ryzykiem stopy procentowej poprzez wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych.

5. Ryzyko płynności

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
<ul style="list-style-type: none"> Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności w wysokości nieprzekraczającej 4 % funduszy własnych Banku (co oznacza utrzymywanie zapasu środków płynnych na poziomie nie wymagającym znacznego zaciągania zobowiązań celem równoważenia luki płynności) utrzymanie wskaźnika LCR na poziomie powyżej 120% 	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymanie zapasu nadwyżki płynności na poziomie zapewniającym horyzont przeżycia (30 dni) bez konieczności sięgania do zobowiązań wobec sektora finansowego Przestrzeganie nadzorczych miar płynności Zapewnienie stabilnych źródeł finansowania 	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, w tym w zakresie testów warunków skrajnych Wdrożenie skutecznego, bieżącego procesu zarządzania środkami płynnymi, w tym nadwyżką płynności Zapewnienie, by system informacyjny i informatyczny w banku pozwalał na codzienny pomiar, monitorowanie i raportowanie o poziomie płynności, Zapewnienie, by kierownictwo otrzymywało bieżące i adekwatne informacje o poziomie płynności w celu podejmowania decyzji strategicznych oraz oceny skuteczności systemu zarządzania płynnością Stworzenie planów awaryjnych, uwzględniających różne scenariusze rozwoju niekorzystnych sytuacji Wdrożenie skutecznego procesu planowania źródeł finansowania, w tym budowy i monitorowania planu finansowego

6. Ryzyko biznesowe

Skłonność do ryzyka	Cele strategiczne	Działania zmierzające do osiągnięcia celów
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka biznesowego w wysokości nieprzekraczającej 4 % funduszy własnych	<ul style="list-style-type: none"> Zaangażowanie rynkowe dostarczające bezpiecznego i zdywersyfikowanego źródła dochodu, o wrażliwości na zmiany makroekonomiczne 	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonowanie Banku w strukturze Zrzeszenia Banków Spółdzielczych Kontynuowanie dotychczasowej działalności z założeniem

<p>Banku (co oznacza utrzymywanie się wyniku finansowego na poziomie nie powodującym powstania większego wymogu)</p>	<p>oraz na działania konkurencji nie powodującego przekraczania apetytu na ryzyko</p>	<p>zrównoważonego rozwoju Banku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności dotyczącej planowania wyników finansowych banków • Stałe monitorowanie angażowania środków Banku w instrumenty finansowe, mogące nieść za sobą ryzyko dla działalności • Ocena ryzyka wyniku finansowego i wpływ produktów bankowych na to ryzyko • Prowadzenie działań mających na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego • Opracowywanie planu finansowego biorącego pod uwagę zarządzanie wszystkimi istotnymi ryzykami • Podnoszenie wiedzy pracowników dotyczącej oceny zdolności kredytowej klientów oraz rozpoznawania czynników rynkowych, które mogą wpływać na taką ocenę • Ocena ryzyka kredytowego dotycząca wdrażania nowych produktów. • Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka cyklu gospodarczego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami • Ustalenie bezpiecznych limitów kredytowych na podstawie danych historycznych i monitorowanie ich • Doskonalenie technik zarządzania ryzykiem strategicznym oraz ryzyka zmian w otoczeniu makroekonomicznym banku
--	---	---